

**Machvmetis Saracenorum Principis, Eivsqve Svccessorum
Vitae, Ac Doctrina, Ipséque Alcoran**

Bibliander, Theodor

[Basel], [1543]

VD16 VD16 K 2583

Facilis oste[n]sio, Christvm qui est uerbum Dei patris, esse eius filium. 13

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98259)

FACILIS OSTENSIO, CHRISTVM, QVI EST

uerbum Dei patris, esse eius filium, Cap. XIII.

ADHVC sic. Certum est ex Alchoran, uerbo Dei omnia esse creata, uerbum
 A igitur Dei, increatum est, quoniam per ipsum omnia creata sunt. Est igitur
 tur uerbum, aeternum, increatum. Non est igitur uerbum sensibile, sed plus
 quam intellectuale. Intellectuale uero uerbum, per quod intellectus omnia ope-
 ratur, intellectualis est conceptus, nam nisi intellectus intueatur in conceptum
 suum, quem intellectualiter generat, non facit quicquam intellectualiter. Sicut
 aedificator domus in uerbum seu conceptum intuetur, per quem aedificat. Di-
 citur autem uerbum, nam sicut uerbum extrinsecum sensibile, generatur a uer-
 bo intrinseco intellectuali: sic conceptus generatur ab intellectu, & dicitur eius
 uerbum. Intellectualis igitur natura, omnia per uerbum suum format, & per
 uerbum reformat. Aedificator enim per uerbum format domum: & si ruit, per
 idem uerbum reformat. Deus sic per uerbum format, & reformat. Hoc uerbum
 uocatur etiam sapientia, omnia enim deus per sapientiam facit. Et dicit Alcho-
 ran: CHRISTVS cum diuinis uirtutibus adueniens inquit, En assum cum sa-
 pientia uestras diffensiones discussurus, meq; sequendo, timete deum. Nominat
 igitur Alchoran, id quod prius uerbum aiebat, nunc diuinam uirtutem & sa-
 pientiam. Sic uerbum ratio dicitur. Omnia enim cum ratione facta sunt. Nihil
 enim est, cuius legitima ratio non praecessit. Sic uerbum sermo dicitur, ars, seu
 magisterium, per quod Deus omnia facit. Euangelium uero illud nominat uer-
 bum, sine quo factum est nihil, & idem uerbum nominat Dei unigenitum, per
 quem fecit & secula. Sed cur potius Alchoran nominat uerbum, quam filium
 illum per quem omnia facta sunt? Fortassis ex eo, quia cum uellet omnem mo-
 dum pluralitatis deorum eliminare a rudibus idololatriis, noluit occasionem da-
 re errandi illis qui capere non poterant filiationem intellectualem, aliter quam
 in sensibili mundo uidetur. Intellectuali uero fecunditati propinquius uerbum
 quam filius accedit. Neq; apta locutio est, Deum habere filium, nam cum Deus
 sit pater omnipotens, omnium creator, qui omne id est quod habet, cum nihil
 sibi deesse possit: non est apta locutio, ipsum habere filium, quia idem uidetur, ac
 si diceretur, Deum patrem esse filium: cum habere in ipso sit esse. Propter hoc ta-
 men non intendebat euangelio contradicere, nec testimonio Ioannis Zachariae,
 quem approbat, & ait esse confirmatorem uerbi, qui in euangelio confirmat
 CHRISTVM esse filium Dei unigenitum. Vnde cum illum quem Christiani
 nominant CHRISTVM, nominet Dei uerbum, & Mariae filium: tantum in hoc
 a Christianis uidetur discrepare.

OBJECTIO EX ALCHORAN,

et eius solutio. Cap. XIII.

Diceret aliquis: Nonne sic legitur in Alchoran? Pars plurima mentiendi di-
 40 xit, Deum habere filium: quomodo haec non contradicunt euangelio? Di-
 co Alchoran se declarare. Addit enim: Coepit ne deus filias plus diligere? quid
 iudicatis immemores? An uestri dicti rationem firmam habetis: librum quidem
 uestrum, si ueraces estis, in medium afferte. Ecce Deum non habere filium hu-
 mano modo, euangelio non contradicit: cum Deus sit spiritus, qui carnem et os-
 fa non habet. Sed quod CHRISTVS sit unigenitus Dei filius, librum euangelio-
 rum in medium proferre poterimus, & ueraces reperiemur. Adhuc diceres:
 Nonne azora antepenultima sic habet? Constanter dic illis, Deum unum esse,
 necessarium omnibus & incorporeum, qui nec genuit, nec est generatus, nec ha-
 bet quenquam similem. Respondemus, illam azoram intelligi debere taliter:
 D quod

Verbum Dei
increatum, per
ipsum uero re-
ata omnia.Verbum idem
quod Sapientia.

Ratio.

Unigenitus dei

Ioannes Zacha-
riae F.Deum non ha-
bere filium hu-
mano modo.